הוראות להיתר עיסקא

א. נותן הכסף שהוא המשקיע נותן סודר למקבל הכסף שהוא המתעסק בפועל בסחורה שנקנית לנותן הכסף בתור שותפות, וע"י קבלת הסודר מקנה מקבל הכסף ו/או מתחייב להקנות את העסקים שיהיו לו לנותן הכסף, קבלת הסודר תעשה ע"י הגבהת הסודר.

ב. בעסקים שלא קיימים בשעת נתינת הכסף למקבל הכסף, צריך כשהעסקים קיימים להקנות אותו לנותן העיסקא ע"י קנין סודר, שיקבל מקבל המעות, סודר, או מנותן המעות או ממישהו אחר שיתן את הסודר במקום נותן המעות, והמקבל המעות יגביה את הסודר ויקנה את העסקים לנותן המעות.

ג. באם העיסקא היא סחורה שכל הזמן חוזרים וקונים, וקשה כל פעם שקונה מקבל הכסף עיסקא להקנות לנותן המעות ע"י קנין סודר, יתן נותן המעות קופסת סיכות למקבל המעות ויאמר לו שהוא מקנה לו את קופסת הסיכות, והסיכות ישארו בנתיים בבעלות נותן המעות וכל פעם שהוא יקנה סחורה מקנה לו נותן המעות סיכה אחת מהסיכות שבבעלותו, והמקבל המעות קונה את הסיכה ע"י קנין חצר כיון שקופסת הסיכות נקנית בהתחלה למקבל המעות וקונה בקנין חצר ע"י כליו שנמצאים בחצרו, ויחתמו על הנוסח דלהלן.

"הנותן מקנה למקבל בכל עת שהמקבל ירצה ו/או חייב להקנות לנותן המעות, בין מטלטלין ובין נדל"ן הרי הנותן מקנה למקבל סיכה אחת מהסיכות שיש לו אצל המקבל ועי"ז מקנה המקבל לנותן מה שהוא רוצה ו/או חייב להקנות לו, ובסיכה אחת לפני הסיכה האחרונה מקנה הנותן את הסיכה ועי"ז מקנה המקבל לנותן כל הסיכות שקנה מהנותן".

חתימת הנותן _____ חתימת המקבל _____

שטר היתר עיסקא (פרטי)

הסכם שנעשה בין _____ שיקרא להלן "הנותן", לבין _____ שיקרא להלן "המקבל". כל כסף או שווה כסף או טובת הנאה שנתן ו/או שיתן, בין על ידי עצמו בין על ידי אחרים, יהיה בתורת עיסקא כתיקון חז"ל – חצי מלוה וחצי פקדון. על חצי הפקדון תהיה על המקבל רק אחריות גניבה ואבידה כדין שומר שכר. ברווח של כל העיסקא יקבל הנותן שליש, והמקבל שני שלישים עבור שכר טירחא בחלקו של הנותן. והוסכם עוד שבאם יהיה איזהו חשש איסור ריבית בתנאי של חצי מלוה וחצי פקדון, או שלפי עסקיו של המקבל ברור מראש שלא יגיע לחלקו של הנותן הסך שסיכמו ביניהם כדלקמן, יהיו כל ענייני הכספים הנ"ל כולו פקדון ביד המקבל ועל המקבל תהיה רק אחריות גניבה ואבידה כדין שומר שכר, וברווח יקבל הנותן שמונים אחוזים והמקבל עשרים אחוזים עבור התעסקותו בפקדון.

המקבל עיסקא כנ"ל יעסוק במה שקיבל בכל עסקיו ונכסיו המותרים היותר טובים ומובחרים לטובת העיסקא בין בנכסי דניידי ובין בנכסי דלא ניידי, בין בעסקיו הקיימים ובין בעסקים שמכאן ולהבא, ותמורת המעות או כל שוה כסף או החוב מקנה המקבל לנותן חלק בנכסיו הכולל חלק בדירתו הפרטית או מחסנים וכדו' או כל נכס כיוצ"ב או בדירה אחרת שיש לו ייפוי כוח להקנות בה חלק לצורך העיסקא ובעסקיו הטובים המותרים הקיימים. ויש זכות לנותן לדרוש ששמאים מומחים שיקבעו על ידו ישומו את ערך נכסיו של המקבל. ותהיה זכות למקבל בזמן קבלת ענייני הכספים כנ"ל להודיע לנותן או לעדים מה הם נכסיו הקיימים. וכן בכל עסק שיקנה המקבל מכאן ולהבא יקנה המקבל חלק עבור הנותן ולטובתו והכל באופן המועיל ביותר. הקניית הנכסים והעסקים הקיימים תהא בקניין כסף ו/או בטובת הנאת מחילת החוב, ו/או בכל קניין המועיל. ובפירוש הותנה שיועיל קניין כסף או הנאת מחילת החוב אף למטלטלין. ובפירוש הותנה שיועיל קניין כסף ו/או קניין סודר בנכסי דלא ניידי ללא צורך בשטר או בהערת אזהרה או טאבו או כל רישום אחר. ואם אין למקבל [ולא צפוי שיהיה לו] מספיק נכסים להקנות כנגד מה שקבל באופן המועיל ללא חשש איסור רבית, יקנה הנותן, באופן המועיל, [גם] חלק בגופו וידיו של המקבל, באופן שהנותן יהיה זכאי לקבל חלק בכל הרווחים שירויח המקבל. ויש רשות למקבל להשתמש בכספים עד שימצא עיסקא הראויה להקנות לנותן.

מוסכם בזה בין הצדדים שכל נכס שהיה שייך למקבל העיסקא והוקנה על ידו לנותן העיסקא לצורך העיסקא אין לאחד הצדדין כח לכוף את הצד השני להחזירו למקבל העיסקא.

על המקבל להוכיח שנהג ועסק בנאמנות בדמי העיסקא כתקנת מהר"ם, והיינו שלא יהא נאמן על הפסד הקרן כי אם בעדים כשרים ונאמנים עפ"י דיני ישראל ועל גובה הרווח או אי רווח כלל לא יהיה נאמן אלא על ידי שבועה חמורה. ובאם על פי דין תורה המקבל לא יהיה נאמן לשבועה, יהיו מסכמי עסקיו המוסכמים על ידי בית דין עדות על גובה הרווחים. וכן יהיה נאמן על גובה הרווח, על פי עדות כשרה ונאמנה על פי דיני ישראל. בעסקים בהם המקבל אינו מתעסק בעצמו, תהא שבועת המתעסק בפועל מועילה כשבועת המקבל עצמו.

והוסכם, שאם ירצה המקבל לתת לנותן עבור חלקו ברווח, כפי שסוכם או יסוכם ביניהם בתוספת כמה שהמקבל נתן עד עכשיו, כולל הפרשי הצמדה לסוגיהם, הטבות ומענקים, אזי יהא פטור מחובת ההוכחה הנ"ל, ומותר הרווח יהא לו לבדו כתוספת עבור שכר טירחתו בעיסקא. כמו כן הותנה, שכל תשלום או הטבה שינתן לפני ההתעסקות, לא יהא נחשב, כי אם כתשלום על חשבון הרווח בעיסקאות הנ"ל בעתיד, ובמידה ויתברר שעפ"י תנאי העיסקא אין מקבל התשלום זכאי לתשלום זה, ינוכה סכום התשלום מן הקרן. עוד הותנה, שאם יתעכב הפרעון אחרי הזמן שנקבע בין הצדדים, אזי תמשיך העיסקא לפי התנאים הנ"ל עד לפרעון המושלם.

ומוסכם בזה בין הצדדים שגם אם לא יבין נותן העיסקא או מקבל העיסקא את ענין העיסקא אעפ"כ כל ענייני הכספים כפופים להסכם זה. ומוסכם בזה בין הצדדים שכל לשונות הלואה וריבית וכיו"ב שנזכרים בהסכמים שבין המקבל לבין הנותן בטלים ואין להם כל תוקף ומשמעות אלא כל עסקי הכספים הם אך ורק עפ"י ההסכם הזה בתורת עיסקא.

הסכם זה נעשה כחומר השטרות הנוהגים בישראל כדת וכדין, הכל נעשה בהודאה גמורה, בקנין סודר במנא דכשר למיקניא ביה בפני ב"ד חשוב ומעכשיו דלא כאסמכתא ודלא כטופסי שטרות, באופן המועיל ביותר על פי דין תורה. הסכם זה מחייב בכל דיון משפטי ויש לו תוקף גם בחוקי המדינה, ומוסכם בין הצדדים ששום טענה לא תוכל לבטל הסכם זה לא בב"ד של תורה ולא בערכאות. והצדדים קבלו על עצמם את שיטות הפוסקים הסוברים שיש תוקף לשטר זה ומחלו על אפשרות לטעון קים לי כהחולקים וכל התנאים נעשו כמשפטי התנאים.

אם יש איזה פרט בנוסח היתר עיסקא זה שאינו מועיל להתיר איסור ריבית לא יתבטל תוקפו של היתר עיסקא זה אלא יחול בלעדיו באופן היותר מועיל על פי היתר עיסקא.

הואיל וכל ענייני הכספים הם על פי היתר עיסקא, שהוא על פי דיני התורה, על כן כל דין ודברים בין הצדדים יהיו בפני הרב _____ שליט"א. חתימה על הסכם זה מהווה חתימה על הסכם בוררות הנהוג אצל הרב הנ"ל והכל שריר בריר וקיים.

באנו על החתום פה עיר _____ יום _____ תאריך _____ לחודש _____ שנת תש_____

_____ _____

הנותן המקבל